

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา
พื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

Teachers' Participation in the Administration of Educational Institution
Administrators Educational Area, Bangkok

ณัฐพัชร์ วรพงษ์พัชร์¹, ณัฐภูมิรินทร์ ยศแก้ว², อธิพงษ์ คิทธิ³

Ntapat Worapongpat, Natthaphumin Youtakew, Atipong Kiddee

¹ศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีนวัตกรรมชุมชนผู้ประกอบการการท่องเที่ยวและการศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีภาคตะวันออกแห่งสุวรรณภูมิ

^{2,3}วิทยาลัยทองสุข

¹Center for Knowledge Transfer, Technology, Community Innovation, Entrepreneurship,
Tourism and Education Eastern Institute of Technology Suvarnabhumi (EITS)

^{2,3}Thongsuk College

Corresponding author, e-mail: dr.thiwat@gmail.com

Received: March 19, 2024; Revised: August 04, 2024; Accepted: August 06, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร และการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรเป็นครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 290 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ จำนวน 165 คน วิธีการดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาปัญหาการวิจัย (2) การออกแบบการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล และ (4) การเขียนรายงานการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า (1) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม, ผู้บริหารสถานศึกษา, การมีส่วนร่วมของครู

Abstract

This research aimed to (1) study the participation of teachers in the administration of school administrators under the Office of the Taling Chan District, Bangkok. This research was a survey research. The population was teachers in schools under the Office of the Taling Chan District, Bangkok, academic year 2023, totaling 290 people. The sample group used a stratified random sampling method, totaling 165 people. The research method consisted of 4 steps: (1) study of the research problem, (2) research design, (3) data collection

and analysis, and (4) writing a research report. The tool used for data collection was a 5 level rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The results of the research found that (1) the participation of teachers in the administration of school administrators under the Office of the Taling Chan District, Bangkok was overall at a high level.

Keywords: participation, participatory administration, school administrators, teacher participation.

บทนำ

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาในสถานศึกษามีความสำคัญ ผู้บริหารจำเป็นต้องนำหลักการมีส่วนร่วม (participation) มาใช้ควบคู่กับการดำเนินงานในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ร่วมมือกันทำงาน เพื่อให้การดำเนินการบรรลุเป้าหมาย (ณัฐนนท์ วิทยาประโคน, 2565) กล่าวว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่บุคคลได้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ทั้งด้านการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การรับผิดชอบ การวางแผน ปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือ แก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการบริหารงานในสถานศึกษา นอกจากนี้ การให้ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูหรือบุคลากรทางการศึกษา (ธีระศักดิ์ ศรีปัญญา, กิจพิณ รุธสาโท, 2564) และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจ เกิดความเข้าใจกันในการปฏิบัติงาน ลดความเหลื่อมล้ำภายใน สถานศึกษา เปิดกว้างทางความคิดนำไปสู่การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้ระดมความเห็นและอภิปรายร่วมกัน เพื่อให้ได้ความคิดที่ดีนำไปใช้ในการปฏิบัติงานมากกว่า การคิดเพียงผู้เดียว และยังเปิดโอกาสให้มีการสื่อสารสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสบการณ์การทำงาน ร่วมกันสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันลดการต่อต้านให้น้อยลง เกิดการยอมรับมากขึ้น ส่งผลให้ผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น ตลอดจนผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น (ทับทิม แสงอินทร์ และศักดิ์พันธ์ ตันวิมลรัตน์, 2559)

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางการศึกษา เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารงานของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย (กนกรัตน์ ทำจะดี, 2560) ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีเทคนิคและวิธีการบริหารที่หลากหลายรูปแบบ สามารถนำไปบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงสุด และให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด การปฏิรูปการศึกษา จำเป็นต้องมีผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นมืออาชีพจึงจะนำสถานศึกษาบรรลุความสำเร็จตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา (พิชา ก้วพรหม, บรรจบ บุญจันทร์, 2564) การเป็นผู้บริหารมืออาชีพจะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะเฉพาะ และอาศัยกระบวนการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรและทุกฝ่าย ทุกสถาบัน ทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องภายนอกสถานศึกษา และการบริหารโดยใช้องค์คณะบุคคลตลอดทั้งการอาศัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานทุกคนแสดงออกถึงแนวคิดต่างๆ แต่คงไว้ซึ่งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา (พรธณี มนพัทธ์ปริพัตร และพรสวรรค์ ศิริศาตนนท์, 2560)

ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นบุคคลหนึ่งที่สำคัญในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา เพราะเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ วางแผน อำนวยการ และมอบหมายงานในกำกับให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในยุคที่เปลี่ยนแปลงไปผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ภาวะผู้นำในการบริหารงาน

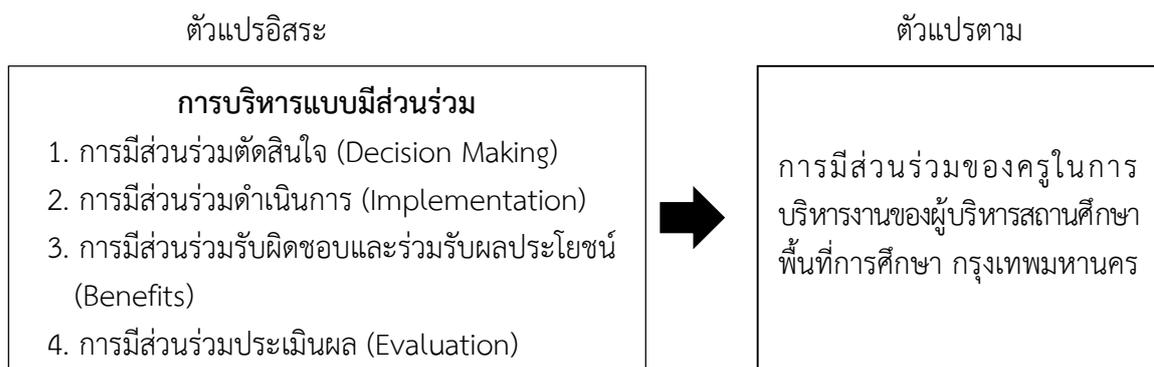
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและเหมาะสม เป็นไปตามบทบาทของผู้บริหารที่ดี จะส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน เพราะผู้นำจะมีความสามารถมีอิทธิพลในการโน้มน้าวจูงใจบุคลากรให้ปฏิบัติงานตามที่ตนต้องการบริหาร สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้น อาจมีสาเหตุมาจากหลายประการ และที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งบุคลากร ในสถานศึกษานิยมชมชอบผู้บริหารที่เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มากกว่าที่ไม่เปิดโอกาสให้ บุคลากรมีส่วนร่วมใดๆ เลย การบริหารงานจึงจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการของสถานศึกษาให้เกิด การพัฒนาและก้าวสู่ความสำเร็จ (บุษกร ศรีโมรา, จุฑารัตน์ นิรันดร, ธัญศญา ธรรม์โสภณ, ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์, 2565) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นแกนหลักในการบริหารและดำเนินการ ร่วมกับแกนนำอื่นๆ เพื่อช่วยผลักดัน ส่งเสริมสนับสนุน ประสานงานบุคลากรในสถานศึกษา และบุคลากร ภายนอกทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาดำเนินงานของสถานศึกษา (วัลลี ณะชว่าง และพัชรา เดชโฮม, 2566) และ (โกศล เย็นสุขใจชน, 2564)

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีความสำคัญต่อผู้บริหารสถานศึกษานำหลักการมีส่วน ร่วมของครูในการบริหารงานนำมาใช้ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการ มีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร โดยที่ผลการวิจัยครั้งนี้จะนำไปประกอบการวางแผน ปรับปรุง ส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามีศักยภาพในการบริหารจัดการใน สถานศึกษาของตน และผู้บริหารสถานศึกษานำไปพัฒนาบุคลากรเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม ของครูในการบริหารสถานศึกษา ให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงและบริบทโดยทั่วไปของ การจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา พื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัย เชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร รวมทั้งหมด จำนวน 290 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร จำนวน 165 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยกำหนดจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	โรงเรียนฉิมพลี	47	27
2	โรงเรียนชุมทางตลิ่งชัน	15	9
3	โรงเรียนวัดกระโจมทอง	14	8
4	โรงเรียนวัดเกาะ	10	6
5	โรงเรียนวัดไก่อี๊ (สวัสดิ์ประชานุกุล)	12	7
6	โรงเรียนวัดชัยพฤกษ์มาลา (นนทสิริราษฎร์บำเพ็ญ)	20	11
7	โรงเรียนวัดช่างเหล็ก	17	10
8	โรงเรียนวัดตลิ่งชัน (ปิ่นทองสันฐาคาร)	19	11
9	โรงเรียนวัดทอง (อุดมศิลป์วิทยาการ)	12	7
10	โรงเรียนวัดประสาธ	14	8
11	โรงเรียนวัดปากน้ำฝั่งเหนือ	14	8
12	โรงเรียนวัดพิบูล	11	6
13	โรงเรียนวัดโพธิ์ (ราษฎร์มณฑล)	27	15
14	โรงเรียนวัดมะกอก (วิสุทธิวิทยาการ)	13	7
15	โรงเรียนวัดรัษฎาธิฐาน	20	11
16	โรงเรียนวัดอินทราวาส	25	14
รวม		290	165

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานครเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) นำแบบสอบถามพบที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543: 249) พบว่ามีค่า IOC ระหว่าง 0.80-1.00 และ 3) การทดลองใช้เครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

จำนวน 30 ชุด ซึ่งผลการประเมินมีอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25–0.75 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีของ Cronbach (1951: 274; อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2558) ซึ่งผลการประเมินค่าความเชื่อมั่นมีค่าความเชื่อมั่น 0.95

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่างๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 1 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ	4.04	0.76	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ	4.10	0.79	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วมรับผิดชอบและรับผลประโยชน์	4.08	0.80	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล	4.05	0.81	มาก
รวม	4.07	0.75	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับมาก ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมรับผิดชอบและรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 4.08$) ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล ($\bar{X} = 4.05$) ส่วนด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.04$)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ

ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจในช่วงเริ่มต้นดำเนินการและปฏิบัติตามแผนการทำงาน	4.09	0.89	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจในปัญหา	4.08	0.83	มาก

ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3. ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจในสาเหตุ	4.03	0.87	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจการกำหนดตามความต้องการ	4.00	0.90	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจคิดค้นแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหา	4.02	0.93	มาก
6. ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจการวางแผนแก้ไขปัญหา	4.06	0.92	มาก
7. ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจในการรับผิดชอบที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการ	4.00	0.93	มาก
8. ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจในการตรวจสอบและประเมินผลทางเลือกของการตัดสินใจให้เกิดผลที่ดีตามบริบทสถานที่ต่างๆ	4.01	0.97	มาก
รวม	4.04	0.76	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมตัดสินใจในช่วงเริ่มต้นดำเนินการและปฏิบัติตามแผนการทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา คือ มีส่วนร่วมตัดสินใจในปัญหา ($\bar{X} = 4.08$) ส่วนมีส่วนร่วมตัดสินใจการกำหนดตามความต้องการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.00$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ

ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโครงการและกิจกรรม	4.12	0.92	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของภาครัฐ	3.98	0.95	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของนักเรียน	4.18	0.94	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของชุมชน	4.02	0.92	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของครอบครัว	4.15	0.91	มาก
6. ท่านมีส่วนร่วมทำการดำเนินงานในกิจกรรมอื่นๆ ตามภารกิจที่กำหนดร่วมกัน	4.16	0.95	มาก
รวม	4.10	0.79	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา พื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมา คือ มีส่วนร่วมทำการดำเนินงานในกิจกรรมอื่นๆ ตามภารกิจที่กำหนดร่วมกัน ($\bar{X} = 4.16$) ส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.98$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการมีส่วนร่วมรับผิดชอบและรับผลประโยชน์

ด้านการมีส่วนร่วมรับผิดชอบและรับผลประโยชน์	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. ท่านเปิดโอกาสให้ผู้บริหารได้รับผลประโยชน์ร่วมกันเมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จอันเกิดจากการบริหารจัดการร่วมกัน	4.09	0.90	มาก
2. ท่านเปิดโอกาสให้ครูได้รับผลประโยชน์ร่วมกันเมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จอันเกิดจากการบริหารจัดการร่วมกัน	4.13	0.93	มาก
3. ท่านเปิดโอกาสให้กรรมการสถานศึกษาได้รับผลประโยชน์ร่วมกันเมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จอันเกิดจากการบริหารจัดการร่วมกัน	4.10	0.93	มาก
4. ท่านเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับผลประโยชน์ร่วมกันเมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์หรือความสำเร็จอันเกิดจากการบริหารจัดการร่วมกัน	4.12	0.95	มาก
5. ท่านมีความพึงพอใจเมื่อมีการบริหารจัดการร่วมกันมีผลออกมาสำเร็จ	4.05	0.92	มาก
6. ท่านให้กำลังใจซึ่งกันและกันเมื่อมีการบริหารจัดการร่วมกันมีปัญหา	4.09	0.96	มาก
7. ท่านร่วมแสดงความยินดีเมื่อมีการบริหารจัดการร่วมกันมีผลออกมาสำเร็จ	4.02	1.03	มาก
8. ท่านให้การยกย่อง ชื่นชม เมื่อมีการบริหารจัดการร่วมกันมีผลออกมาสำเร็จ	4.13	0.94	มาก
9. ท่านได้รับการสนับสนุนด้านสวัสดิการ	4.05	0.95	มาก
10. เมื่อการดำเนินงานมีการเกิดข้อผิดพลาดจากการบริหารงานทุกฝ่ายให้การยอมรับพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น	4.07	0.89	มาก
รวม	4.08	0.80	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เปิดโอกาสให้ครูได้รับผลประโยชน์ร่วมกันเมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จอันเกิดจากการบริหารจัดการร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.13$) รองลงมา คือ ให้การยกย่อง ชื่นชม เมื่อมีการบริหารจัดการร่วมกันมีผลออกมาสำเร็จ ($\bar{x} = 4.13$) ส่วนร่วมแสดงความยินดีเมื่อมีการบริหารจัดการร่วมกันมีผลออกมาสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.02$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล

ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพต่อการติดตามและประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.05	0.96	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณค่าต่อการติดตามและประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.07	0.94	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับความจริงและความเป็นธรรมต่อการติดตามและประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.06	0.93	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับการกระทำต่อการติดตามและประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.02	0.96	มาก
5. ท่านเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมของภาครัฐในการติดตามประเมินผล	4.01	0.98	มาก
6. ท่านเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมของครูและนักเรียนในการติดตามประเมินผล	4.03	0.97	มาก
7. ท่านเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษาในการติดตามประเมินผล	4.05	0.93	มาก
8. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลระหว่างดำเนินงาน	4.07	1.00	มาก
9. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลหลังการดำเนินงาน	4.05	0.94	มาก
10. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนางานหรือภารกิจร่วมกัน	4.06	0.97	มาก
11. ท่านมีส่วนร่วมในการร่วมประชุมเพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ	4.03	0.91	มาก
12. ท่านได้สังเกตถึงความเห็น ความชอบ และความคาดหวังที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของทุกฝ่าย	4.05	0.92	มาก
13. ท่านได้นำผลการประเมินโครงการมาใช้ในการพิจารณา ร่วมกันเพื่อจัดทำโครงการกิจกรรมในการดำเนินงานครั้งต่อไป	4.13	0.91	มาก
รวม	4.05	0.81	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นำผลการประเมินโครงการมาใช้ในการพิจารณา ร่วมกันเพื่อจัดทำโครงการกิจกรรมในการดำเนินงานครั้งต่อไป

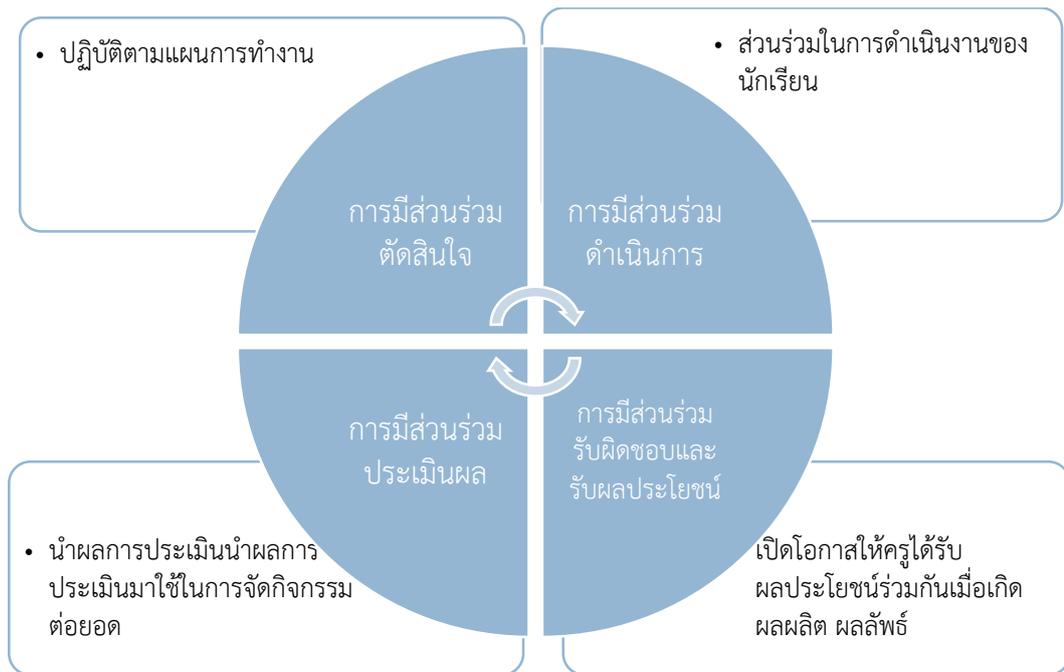
มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าต่อการติดตาม และประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.07$) ส่วนเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมของภาคีรัฐในการติดตามประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.01$)

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านมีระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมรับผิดชอบและรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารการศึกษา เพื่อกำหนดเป้าหมายวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานของกิจกรรมและโครงการต่างๆ โดยครูมีส่วนร่วมในการนำผลประโยชน์จากกิจกรรมโครงการต่างๆ ที่ได้รับผิดชอบ นำมาพัฒนาศักยภาพของครู เพื่อนำไปต่อยอดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูเข้าไปมีส่วนร่วมในการประเมินการบริหารสถานศึกษา ตั้งแต่การประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งด้านการดำเนินงาน ระหว่างการดำเนินงาน และหลังการดำเนินงานเก็บรวบรวมข้อมูล ร่องรอยหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จ เพื่อนำไปสู่การเป็นสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างที่เหมาะสมความสำเร็จในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้อง สิทธิชัย อุตทาสา และ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2563) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจจากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารการศึกษา เพื่อกำหนดเป้าหมายวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานของกิจกรรมพัฒนาองค์กร ระดมความคิดเห็นนำเสนอเรื่องต่างๆ ที่จำเป็นในการพัฒนาองค์กร ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทุกๆ งาน ซึ่งมากน้อยแตกต่างกันตามภาระงาน โดยมีการประชุมปรึกษาหารือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงานตามแผนงานของสถานศึกษาที่ระบุตามโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่ได้วางแผนไว้ เพื่อทำความเข้าใจในทิศทางการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานขององค์กร

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา พื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร พบองค์ความรู้ที่สามารถสรุป เป็นแผนภาพได้

แผนภาพที่ 2 แสดงผลกระทบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา
พื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

จากแผนภาพที่ 2 แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 1. ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการดำเนินการของนักเรียนของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา 2. ด้านการมีส่วนร่วมรับผิดชอบและรับผลประโยชน์โดยเปิดโอกาสให้ครูได้รับผลประโยชน์ร่วมกันเมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จอันเกิดจากการบริหารจัดการร่วมกัน 3. ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผลโดยนำผลการประเมินโครงการมาใช้ในการพิจารณา ร่วมกันเพื่อจัดทำโครงการกิจกรรมในการดำเนินงานครั้งต่อไป 4. ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจในช่วงเริ่มต้นดำเนินการและปฏิบัติตามแผนการทำงาน ซึ่งมีความสำคัญต่อผู้บริหารสถานศึกษานำหลักการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานนำมาใช้ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยผู้วิจัยขอเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และการทำวิจัยต่อไป ดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ประเด็นการมีส่วนร่วมตัดสินใจในการกำหนดตามความต้องการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ สนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมาย วางแผน ขั้นตอนการดำเนินงาน กิจกรรม โครงการต่างๆ โดยมีการประชุมปรึกษาหารือ ในการปฏิบัติงานตามแผนงานของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของภาครัฐ โดยการกำหนดตัวบุคคลที่เหมาะสมกับภารกิจของภาครัฐ และมีการมอบหมายงาน ภาระหน้าที่ตามความถนัด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบระหว่างการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร กับ สถานศึกษาอื่น
- 2) ควรศึกษารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงาน 4 ฝ่าย ของสำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

- กนกรัตน์ ทำจะดี. (2560). การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.*
- โกศล เย็นสุขใจชน. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10. *วารสารวิชาการครุศาสตร์สวนสุนันทา, 6(2), 62-70.*
- ณัฐนนท์ วิทยาประโคน. (2565). แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ ด้านสมรรถนะผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. *วารสาร มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 42(1), 110-120.*
- ทับทิม แสงอินทร์ และศักดิ์พันธ์ ต้นวิมลรัตน์. (2559). ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 8(1), 36-46.*
- ธีระศักดิ์ ศรีปัญญา, กิจพิณี ฐอสาโท. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานกลุ่มเครือข่ายจำปี-ศรีธาตุสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 2. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 7(2), 1791-1802.*
- บุษกร ศรีโมรา, จุฬารัตน์ นรินทร, ธัญศญา ธรรมโสภณ, ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์, (2565). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. *วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 6(2), 109-117.*
- พรรณิ มนพัทธ์ปริพัตร และพรสวรรค์ ศิริศาตน์นัท. (2560). ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. *วารสารวิจัยรำไพพรรณิ, 11(3), 159-169.*
- พิชา ก้วพรหม, บรรจบ บุญจันทร์. (2564). การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 5. *ลิกขวารสารศึกษาศาสตร์, 9(1), 100-110.*
- วัลลี ธนะขว้าง และพัชรา เดชโฮม. (2566). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดเล็กในเครือข่ายที่ 53 สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิจัยรำไพพรรณิ, 17(3), 118-128.*
- สิทธิชัย อุตทาสา และพิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ. (2563). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์, 5(3), 30-42.*

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.

Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607–610.

Likert, Rensis. (1961). *New Pattern of Management*. New York: McGraw-Hill.

